

Tafsiira Suuratu Al-Ankabuut-Kutaa 5

Description

Rabbiin Qofa Gabbaruun Karaa Rizqii fi wanta barbaadan ittiin argataniidha

Ilmi namaa halkanii guyyaa rizqii soqachuuf oli gadi kaata. Yommuu rizqii dhabuu ykn jalaa xiqqaatu gara humna ghaybi (ijaan hin mulâ€™anne) rizqii naaf kenna jedhee yaadutti deemun isaaf of gadi qaba. Tarii wanti inni rizqii naaf kenne jedhe sagaduuf kuni wanta homaayyu hin hojjanne taâ€™uu dandaâ€™a. Nabii Ibraahim (aleyh salaam) ummata isaa kana hojjatan irratti jibbuun Rabbii Tokkicha rizqii namaaf kennu dandaâ€™uuf akka gadi of qabanii fi sagadaniif isaan gorse:

﴿وَإِبْرَاهِيمَ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَعْبُدُوا اللَّهَ وَأَتَقْوُهُ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴾١٦١ إِنَّمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْثَنَا وَتَخْلُقُونَ إِفْكًا إِنَّ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ لَكُمْ رِزْقًا فَابْتَغُوا عِنْدَ اللَّهِ الرِّزْقَ وَأَعْبُدُوهُ وَأَشْكُرُوهُ لَهُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴾١٧﴾

Ibraahiminis yommuu ummata isaatiin, â€œRabbiin gabbaraa, Isa sodaadhaa. Yoo kan beektan taatan suntu isiniif caala. Rabbii gadiitti sanamoota qofa gabbartu, kijibas uumtu. Kanneen isin Rabbii gadiitti gabbartan rizqii isiniif kennu hin dandaâ€™an. Kanaafu, Rabbuma biraat rizqii barbaadaa, Isas gabbaraa, Isaafis galata galchaa. Garuma Isaa deebifamtu.â€ jedhe [yaadadhu]. Suuratu Al-Ankabuut 29:16-17

Yommuu Ibraahim (aleyh salaam) ummata isaatiin akkana jechuun waame yaadadhu: ibaadaa Rabbi qofaaf qulqulleessaa, wanta Inni dirqama isin irratti godhee hojjachuu fi Isa faallessuu irraa fagaachun dallansuu Isaa irraa of eegaa. Yoo kan beektan taatan Rabbiin gabbaruu fi Isa sodaachutu isiniif caala. Dhugumatti, Rabbiin gabbaruu fi Isa sodaachuu dhiisu keessa kheyriin homaatu hin jiru. Rabbiin gabbaruu fi Isa sodaachuu namootaaf garmalee gaarii kan taâ€™eef addunya fi Aakhiratti kanaan malee badhaasa Isaa hin argatan. Kheeyrin hundi addunyaa fi Aakhiraa keessatti argamu buâ€™aa ibaadaa fi taqwati.[\[1\]](#)

Rabbiin gabbaruu jechuun wanta Inni itti ajaje hojjachuu fi wanta Inni dhoowwe dhiisuun Isaaf of gadi qabuudha. Taqwaa jechuun immoo Rabbiif ajajamuun adabbii Isaa irraa eeggumsa godhachuudha.[\[2\]](#)

â€œRabbii gadiitti sanamoota qofa gabbartu, kijibas uumtu.â€ Ibraahim (aleyh salaam) ummata isaatiin akkana jedhe, â€œSanamoota harka keessaniin boccaan waaqefattu. Sanamoota kanniin

gabbaramoo jettanii moggaasuun kijiba uumtu.[\[3\]](#) Akkasumas, nama isaan gabbaruuf faayda fiduu fi miidhaa isarraa deebisu keessatti dhiibbaa hin mulâ€™anne qabuu jechuun soba uumtu.

â€œ**Kanneen isin Rabbii gadiitti gabbartan rizqii isiniif kennuu hin dandaâ€™an. Kanaafu, Rabbuma bira rizqii barbaadaa, Isas gabbaraa, Isaafis galata galchaa. Garuma Isaa deebifamtu.**â€¢ jedhe [yaadadhu].â€¢

Karaa soorataa fi galii nuuf laaffisu jechuun wantoonni isin Rabbiin alatti waaqefattan, soorataa fi galii isiniif kennuu hin dandaâ€™an. Sababni isaas, sanamoonni kunniin wanta harka keessaniin boccaniidha, nama fayyadu hin dandaâ€™an.

Dhugumatti, rizqii kan harkaa qabu Rabbii Gooftaa keessan taâ€™ee fi Gooftaa samiiwwanii, dachii fi isaan jidduu taâ€™eeti. Inni Khaaliqa wantoota jiran hundaati. Kanaafu, Isa bira qofa rizqii keessan barbaadaa, Isa qofas gabbaraa. Qananii baayâ€™ee isiniif kenneefis Isa galateefadhaa. Qananii kana keessaa samii irraa bishaan buusuu fi biqiltoota biqilchuun rizqii isiniif laaffisuudha.[\[4\]](#)

Rabbii oltaâ€™aa qofa gabbaruu fi Isa galateefachuun sababa rizqii ittiin argatanii fi sababa rizqiin ittiin turuudha. â€œ**Isa gabbaraa**â€¢ kuni sababa rizqiin ittiin argamuudha. â€œ**Isaaf galata galchaa**â€¢ kuni sababa rizqiin ittiin turuudha.[\[5\]](#)

â€œ**Garuma Isaa deebifamtu**â€¢ Kana jechuun Guyyaa Qiyaamaa gara Isaatti deebifamuun wanta hojjataa turtaniif jazaa isiniif kafala, wanta dhoksitanii fi ifatti baastan isinitti beeksisa. Kanaafu, shirkii keessan irra osoo jirtanu Isatti dhufuu irraa of eeggadhaa, wanta gara Isaatti isin dhiyeessu fi yeroo Isatti dhuftan mindaa ittiin isiniif kenu kajeelaa.[\[6\]](#)

وَإِن تُكَذِّبُواْ فَقَدْ كَذَّبَ أُمُّهُ مِنْ قَبْلِكُمْ وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا

الْبَلْغُ الْمُبِينُ

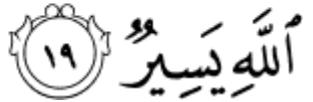

â€œ**Yoo kijibsiiftan, dhugumatti ummattoonni isiniin duraa kijibsiisanii jiru. Itti geessu ifa taâ€™e malee Ergamaa irra homtu hin jiru.**â€¢ Suuratu Al-Ankabuut 29:18

Yaa namoota! Ergamaa Keenya Muhamadin sallallahu aleih wassallam yoo kijibsiiftan, isin dura ummattoonni darban Ergamtoota isaanitti ergaman kijibsiisanii jiru. Kanaafu, dallansuun Rabbii isaanitti buâ€™e. Dirqamni Ergamaa irra jiru Rabbiin irraa ergaa Isaa itti geessu ifa taâ€™e isinitti geessu qofa. â€œ**Itti geessu ifa taâ€™e**â€¢ jechuun wanti barbaadame nama dhageefatuuf ifa kan taâ€™uu fi hiikni barbaadame kan irraa hubatamuudha.[\[7\]](#)

Jalqaba Kan Uume Lamuu Deebisuun Isatti ni ulfaataa?

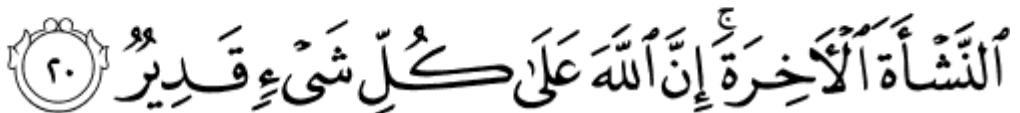
أَوْلَمْ يَرَوْا كَيْفَ يُبَدِّئُ اللَّهُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ إِنَّ ذَلِكَ عَلَىٰ

â€œSila akkamitti Rabbiin uumuu akka jalqabu ergasii isa deebisuu hin arginee? Dhugumatti, kuni Rabbiin irratti salphaadha.â€ Suuratu Al-Ankabuut 29:19

Sila namoonni duâ€™aan booda kaafamu morman ykn shakkan, Rabbiin akkamitti uumamtoota uumuu akka jalqabu hin arginee? Biqiltootaa fi midhaan sanyii keessaa ni biqilcha, lubbu-qabeenyi copha bishaan saalaa irraa ni uuma. â€œErgasii isa deebisa.â€ Kana jechuun Rabbiinakkuma yeroo jalqabaa uume uumamni kuni erga badee fi bututee booda ni deebisa. Kuni Isarratti hin ulfaatu. â€œDhugumatti, kuni Rabbiin irratti salphaadha.â€ Kana jechuun uumamtoota uumuu jalqabuu fi erga badanii booda deebisuun Rabbiin irratti salphaadha. Sababni isaas, Rabbiin subhaanahu wa taâ€™aalaa wanta tokko uumuu yoo barbaade, â€œTaâ€™iâ€œechuuni qofa. Wanti sunis yoosu taâ€™ee argama[8]

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ بَدَأَ الْخَلْقَ ثُمَّ أَلْهَمَ اللَّهُ يُنْشِئُ

Jedhi, â€œDachii keessa deematii akkamitti [Rabbit] uumuu akka jalqabee ilaala. Ergasii Rabbiin uuminsa dhuma uuma. Dhugumatti, Rabbiin wanta hundaa irratti Dandaâ€™aadha.â€ Suuratu Al-Ankabuut 29:20

Kana jechuun namoota duâ€™aan booda kaafamutti hin amanneen akkana jedhi: Dachii keessa deemaatii Rabbiin akkamitti uumamtoota uumuu akka jalqabee ilaala, qoradhaa. Isaan ala uumamtoota kanniin kan uume Khaaliqni biraa ni jiraa?[9]

Dachii keessa deemun uumamtootatti xinxalluun: takkaa miilaan lafa keessa deemun wanta arganitti xinxalluu takkaa immoo kitaaba waaâ€™ee uumama lubbu-qabeenyi dubbatu dubbisuun qalbiin itti xinxalluu taâ€™a[10]

Dachii keessa deemun uumamtootatti xinxalluutti ajajuun faayda baayâ€™ee qaba: namni wanta naannawa isaa yeroo hundaa waan arguuf bartee ykn aadaa godhatee jira. Barnoota hangas mara irraa hin fudhatu. Garuu yommuu dachii keessa deemuu fi wanta haarawa arguu, itti xinxalluu jalqaba. Namni gamni akkana jechuun xinxalla. â€œUumamni kuni duraan kan hin jirre ture. Ergasii haala ajaaâ€™ibaa kanaan ni uumame. Kanaafu, eenyutu uumama kana argamsiise ykn uumee? Wanti duraan hin jirre ofiin of uumu waan hin dandeenyeef Khaaliqni isa uume jiraachu qaba. Khaaliqni kuni wanta duraan hin jirre erga uume, wanta bade lamuu uumuu ni dadhabaa? Gonkumaa hin dadhabu. **Jalqaba uumuu kan dandaâ€™e lamu deebisee uumuu irratti dandaâ€™aadhaâ€** Kanaafi itti aanse ni jedha: â€œErgasii Rabbiin uuminsa dhuma uuma.â€ Kana jechuun uumamtooni erga badanii booda Rabbiin yeroo

kaafamaa uuminsa biraa isaan uuma. Rabbiin subhaanahu wa taâ€™aalaa uumamtoota jirenyaa jalqabaa keessatti uume hunda erga balleesse booda Guyyaa Qiyaamaa isaan kaasa. Erga isaan balleesse booda lamuu isaan uumun homaa Isarratti hin ulfaatu. Sababni isaas, â€œ**Rabbiin wanta hundaa irratti Dandaâ€™aadha.**â€

---

[1] Tafsiir Muyassar-398, Tafsiir Saâ€™dii-73 [2] Tafsiir Qurâ€™aanil Kariim-Suuratu Ankabuut-fuula 67-68, Ibn Useymiin [3] Tafsiir Muyassar-398 [4] Maâ€™aariju tafakkuri wa daqaaâ€™iqu tadabburi-15/239 [5] Tafsiir Qurâ€™aanil Kariim-Suuratu Ankabuut-fuula 72, Ibn Useymiin [6] Tafsiir Saâ€™dii-73 [7] Tafsiir Muyassar-398, Tafsiir Xabarii-18/376 [8] Maâ€™aariju tafakkuri wa daqaaâ€™iqu tadabburi-15/24 [9] Zaadul Masiir-1080 [10] Tafsiir Qurâ€™aanil Kariim-Suuratu Ankabuut-fuula 82, Ibn Useymiin

Date Created

July 25, 2020

Author

admin